

(*Denkschrift. d. Wissenschaft. Wien, 1851*); — *Topografia e scavi di Salona, Trieste 1850*; — *De' scavi di Salona nel 1850 (Prag. k. Gesellschaft d. Wissenschaft. VII. Bd. 1852)*. Pomenuti **Franjo Lanza** i on Splječanin, izdao je više vriednih razpravica u *Bullettino dell' istituto archeologico di Roma* i u *Annali* istoga zavoda (1837, 1839, 1849, 1850), te i u raznih domaćih novinah, a najvažnija njegova djela jesu: *Suggio sopra l' antica città di Narona, Bologna 1842*; — *Antiche lapidi Salonitane, Spalato 1848 (Zura 1850, isto izdanje samo promjenom prvih listova)*, — *Sulla topografia e scavi di Salona dell' ab. Fran. Carrara, Confutazione, Trieste 1850*, — *Dell' antico palazzo di Diocleziano in Spalato, Trieste 1855 sa slikami*; — *Monumenti Salonitani inediti. Vienna 1856.*

(Sliedi konac).

S. L.

Rimski nadpis iz Bosne.

Velečastni Fra Josip Dobroslav Božić, franjevac u Plehanu kod Dervente u Bosni, javi nam na Brašančevo, da je u onoj okolini otkrio rimski nadpis, te priloži njegov prepis neuredno, ali se daje lasno u red dovesti ovako:

D M
 C I V L I V S M A X I
 M V 2 V E T E R
 C O H I B E L G
 V
 S I B E D A F V I L
 A M A B I L I C O
 N I V G I S V E

Ploča četverokutna, usječena je izpod nadpisa. Visoka je 1 metar i 39 cm., široka 60 cm., a debela 20 cm. Bez dvojbe šesti je redak zlo prepisan, ili je pokvaren ili zlo izradjen. Ono E mora da bude F = *fecit*, koje nikada ne manjka u onakovom slogu; ono D poslie E, po svoj prilici biti će E = *et*, jer sliedi još jedna osoba, kojoj je isti grob namjenjen; a ono AFVIL sadržava ime Mažimove žene, te je vjerojatno AVREL. Zamolili smo gosp. Božića, neka nam izvoli pribaviti otisak ovoga šestoga redka, da se i on na pravo čitanje svede.

Važan je ovaj nadpis navlastito s toga, što se u njem spominje COH · I · BELGARUM. Ova rimska vojnička četa jedino dolazi u

nadpisih Dalmacije, gdje je na dugo stanovala. Mommsen (*Corpus Inscript. Latin. Tom. III.*) donosi pet takovih nadpisa u Dalmaciji bezdvojbena nadjenih, naime 1) pod br. 1790 (dotično 6362) kao našast u Naroni (ali pravo u Humcu, 1 $\frac{1}{2}$ sata hoda od Ljubučkoga naprama zapadu, gdje se čuva u župnoj crkvi); 2) pod br. 1918 našast blizu Vrgovca; 3) pod brojem 2067 izkopan u Solinu; 4) pod br. 2744 nadjen vjerojatno u Andretiumu (Muć); a 5) pod br. 3096 otkrit na Braću. Još jedan navodi Mommsen pod br. 3162b među dvojbena dalmatinskim nadpisi, sada u Strà kod Padove. Od svih ovih nadpisa samo prvi nosi datum, kada je postavljen bio, a to godine 173 po Is., jer se tu kaže, da je hram *Liberi patris et Liberæ* popravila ondje COH · I · BELG, a to F SEVERO · ET POMPEIANO II · COS.

Pošto se zna, da su cohortes pazile na red i sigurnost u Dalmaciji pokle se prestalo bjaše ovamo slati legije u tu svrhu, ovaj bi nam nadpis potvrdio, da je okolica Drventska, gdje se nadpis našao, u ono doba naime koncem drugoga vieka, spadala na Dalmaciju a ne na Panoniju. Tako ovaj nadpis dobiva i geografičnu važnost.

S. Ljubić.

Rimski novci carski zem. muzeja u Zagrebu, kojih nema u Cohenu ili se u čem od njegovih razlikuju.

(Nastavak. V. Viestnik 1887. br. 2, str. 44.)

Flavius Valerius Constantius I. Chlorus.

(God. 305—306.)

1. *Av.*: **CONSTANTIVS · AVG.** — Glava mu lovorvjenčana n. d.
Rev.: **GENIO · POPVLI · ROMANI.** — Genij modiusom na glavi, drži pateru i rog obilnosti. U podkrajku **SIS.**
Mal. br. — Coh. neima ovaj avers.
2. *Av.*: **CONSTANTIVS · NOB · CAES.** — Njegova ovjenčana glava n. d.
Rev.: **SAC · MON · VRB · AVGG · ET · CAESS · NN.** — Moneta stoji n. l. držeć tezulju i rog obilnosti.
Sred. br. — Sr. Coh. V, 582, 227.
3. *Av.*: **CONSTANTIVS · NOB · CAES.** — Glava mu lovorvjenčana n. d.
Rev.: **SALVIS · AVGG · ET · CAESS · FEL · KARTHAGO.** — Zena stojeća punim licem drži obima rukama razna voća.
Sred. br. — Sr. Coh. V, 583, 236.